

Funderar du på att söka jobb i ett annat land?

Då kan det här vara bra att tänka på

Nordiska medborgare kan bo och arbeta i annat nordiskt land utan några krav på registrering eller tillstånd.

Som EU-medborgare har du rätt att arbeta i de 28 EU-länderna. Du behöver inget arbetstillstånd men kan behöva registrera dig hos myndigheterna om du stannar längre än tre månader. Vissa undantag gäller för medborgare från Bulgarien och Rumänien. Som EU-medborgare kan du också arbeta i Island, Liechtenstein, Norge och Schweiz. För bosättning i Liechtenstein och Schweiz krävs dock uppehållstillstånd.

EU-länderna är Belgien, Bulgarien, Cypern, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Grekland, Irland, Italien, Kroatien, Lettland, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Polen, Portugal, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tjeckien, Tyskland, Ungern och Österrike.

EES-länderna är: Island, Liechtenstein och Norge.

Upphållsrätt

Är du svensk medborgare behöver du inget arbetstillstånd eller uppehållstillstånd för att flytta till ett annat EU-land för att arbeta. Om du stannar längre än tre månader kan du behöva registrera uppehållsrätt hos en myndighet. Du ska då visa upp ett anställningsbevis eller en bekräftelse på anställning från arbetsgivaren. Har du ännu inget arbete ska du kunna visa att du är studerande, egenföretagare eller kan försörja dig på något annat sätt.

Din familj får oavsett nationalitet flytta med dig om du ska arbeta i ett annat EU-land. Som familj räknas:

- man/hustru eller registrerad partner om landet du ska flytta till likställer det med äktenskap
- era barn som ännu inte har fyllt 21 eller är ekonomiskt beroende av er
- föräldrar och svärföräldrar som är ekonomiskt beroende av er.

Dina familjemedlemmar har precis som du rätt att arbeta och dina barn har rätt att gå i skolan och studera i det nya landet.

Jobba och rekrytera i Europa

arbetsformedlingen.se/jobbautomlands
arbetsformedlingen.se/rekryterautomlands
eures.europa.eu

Om du bor i Sverige men är medborgare i ett land utanför EU har du inte automatiskt rätt att flytta och arbeta i ett annat EU-land. Om du har bott i fem år i ett EU-land, till exempel Sverige, kan du få status som så kallad varaktigt bosatt. I Sverige du vänder dig till Migrationsverket www.migrationsverket.se för att få den statusen.

Varaktigt bosatta har möjlighet att flytta till ett annat EU-land för att arbeta. Reglerna om varaktigt bosatta gäller inte i Danmark, Irland och Storbritannien. Även andra EU-länder kan i vissa fall begränsa möjligheten.

De flesta EU-länder har en ambassad i Sverige. Kontakta ambassaden för det landet du vill arbeta i så får du mer information om vad som gäller. För mer information www.eu-information.se

Här hittar du jobben

På www.arbetsformedlingen.se samt Eures platsbank eures.europa.eu hittar du länkar till lediga jobb över hela Europa. För att kunna få ett arbete i ett annat europeiskt land krävs det vanligtvis att du har åtminstone grundläggande kunskaper i landets språk.

På Eures [hemsida](#) kan du hitta mer information om respektive land och vad du bör tänka på:

Skaffa gärna Europass som består av fem dokument som ska hjälpa studerande och arbetstagare att göra sina färdigheter och kompetenser tydliga och lätta att förstå inom Europa.

www.programkontoret.se/europass

www.uhr.se

I princip är det möjligt att arbeta inom alla yrken. Men för några arbeten krävs att du är medborgare i landet som till exempel vissa tjänster inom polisen, domstolarna, försvaret och statsförvaltningen.

Särskilda regler gäller också inom yrken som kräver legitimering eller certifiering, till exempel läkare eller advokat. Då kan du behöva ett särskilt tillstånd. Det kallas att yrkena är reglerade. Länderna har egna regler för vilka yrken som är reglerade.

I varje EU-land finns ett informationskontor dit du kan vända dig för att få veta vad som gäller för ditt yrke. Kontakta Universitets- och högskolerådet i Sverige www.uhr.se

Innan du åker

Du som är helt arbetslös och uppbär svensk arbetslöshetsersättning har under vissa villkor möjlighet att söka arbete i ett annat EU/EES-land eller Schweiz med bibehållen svensk arbetslöshetsersättning. Du ska då ansöka om intyg U2. Blankett för ansökan samt information om intyg U2 finns här www.iaf.se

Jobba och rekrytera i Europa
arbetsformedlingen.se/jobbautomlands
arbetsformedlingen.se/rekryterautomlands
eures.europa.eu

 Arbetsförmedlingen

Checklista:

Kontrollera giltighet på pass och identitetshandlingar.

- Ta reda på om du behöver översätta personbevis och vigselbevis i original när du skall söka uppehållsrätt. Några extra passfoton kan också behövas.
- Kontakta Försäkringskassan www.forsakringskassan.se och kontrollera ditt sjukförsäkringsskydd. Begär att få ett Europeiskt sjukförsäkringskort.
- Kontrollera övriga försäkringar och ifall de behöver kompletteras.
- Kontakta Skatteverket www.skatteverket.se och ta reda på skatteregler vid utlandsarbete.
- Ordna bostad, åtminstone för den första tiden.
- Reskassa – tänk på att det dröjer innan du får lön och att det är vanligt att man måste betala depositionsavgift för bostad. Förutom mat kostar det också att resa, köpa tidningar mm under tiden du söker jobb. Det går oftast åt mer pengar än man tror.
- Kontakta din arbetslöshetskassas EU/EES-ansvariga som finns på varje arbetslöshetskassas centralkontor. Ta noga reda på vad som gäller och fråga framför allt vad som händer då du återvänder till Sverige och vilka papper du då behöver ha med dig.
- Översätta ansökningshandlingar, relevanta anställningsintyg och skolbetyg kan behövas. I vissa yrken krävs utdrag ur polisregistret och/eller friskintyg.
- Vissa yrken är reglerade i lag och kräver ett formellt erkännande för att få utöva det, t.ex. inom sjukvården. Detta kan ibland ta tid, så var ute i god tid. www.enic-naric.net/index.aspx
- Kräv att få ett skriftligt anställningskontrakt ifall du redan fått jobb. Se till att du förstått allt som står i det, och att villkoren stämmer med i landet gällande regler.
- Om du har någon form av funktionsnedsättning eller allvarlig sjukdom kan det vara bra att ha ett läkarintyg på engelska som beskriver detta. Samma gäller för de mediciner du eventuellt behöver.
- Skaffa adresser och telefonnummer till svenska ambassaden/konsulatet och Svenska kyrkan ifall något händer dig.
- Lämna din adress till anhöriga i Sverige.

När du har fått ett arbete

Grundregel inom EU/EES är att du skall betala skatt och vara socialförsäkrad i det land där du arbetar. Det gäller även arbetslöshetsförsäkringen. Du kan behöva kontakta myndigheter i Sverige (Skatteverket, Försäkringskassan och arbetslöshetskassan) och anmäla utflyttning men gör det först när du är säker på att du omfattas av det nya landets regler.

Särskilda regler gäller exempelvis ifall du är utsänd av en arbetsgivare i Sverige, arbetar i flera länder samtidigt eller för så kallade gränsarbetare som är bosatta i ett land och arbetar i ett annat men som regelbundet återvänder till bosättningslandet. Kontakta Försäkringskassan innan du reser, för information om vad som gäller just dig. Enligt EU:s regler har du rätt att få ett skriftligt anställningsavtal inom fyra veckor från anställningens början. Av det ska bland annat framgå arbetsuppgifter, anställningstid och uppsägningstid, semester och löneförmåner. Du hittar information om socialförsäkringen inom EU på Europeiska kommissionens webbplats om samordning av de sociala trygghetssystemen i EU under *Dina rättigheter land för land* <http://ec.europa.eu/social>

Jobba och rekrytera i Europa

arbetsformedlingen.se/jobbautomlands
arbetsformedlingen.se/rekryterautomlands
eures.europa.eu

 Arbetsförmedlingen

Innan du åker tillbaka till Sverige

Enligt EU/EES-reglerna har man sina rättigheter i socialförsäkringen (dit räknas även arbetslöshetsersättning) i det land där man senast arbetade. Det är alltså inte självklart att du har några rättigheter i Sverige om du återvänder som arbetslös, efter arbete i ett annat land. Spara alla skattekvitton, lönebesked etc. Skaffa arbetsbetyg/intyg från de jobb som du har haft.

När du kommer tillbaka till Sverige

Återvänder du till Sverige efter arbete inom EU/EES och är arbetslös, så är det viktigt att du anmäler dig på Arbetsförmedlingen den första arbetslösa dagen. Försäkrad och arbetad tid i annat EU/EES-land och Schweiz tillgodoräknas genom intyg U1.

Vänd dig omedelbart till en svensk arbetslöshetskassa för information om medlemskap och arbetslöshetsersättning. Särskilda regler gäller om du under ditt arbete EU/EES har bott kvar i Sverige. Du hittar kontaktuppgifter till arbetslöshetskassorna på www.samorg.org

Arbetsförmedlingen/Eures reserverar sig för eventuella ändringar som sker efter ovan angiven tidpunkt för uppdatering.

Jobba och rekrytera i Europa
arbetsformedlingen.se/jobbautomlands
arbetsformedlingen.se/rekryterautomlands
eures.europa.eu

 Arbetsförmedlingen